

वाचलेच पाहिजो अस्ये काही - माग २

(कथा-कादंबरी)

संपादन
जयश्री काटीकर

एकदा लहानपणी
पुस्तकांशी मैत्री झाली की,
ती संगत कधीही सुटत नाही.
जीवनातले अनुभव
अधिक डोळसपणे घेण्याची शक्ती
पुस्तकं आपल्याला देतात ;
आपलं व्यक्तिमत्त्व अधिक सुजाण,
संपन्न करतात.
परंतु नेमकं काय वाचावं
हे आपल्याला समजत नसतं.
या पुस्तकात मराठी साहित्यातील
पंचवीस कथा-कादंबरी
यांचा परिचय करून दिला आहे.
सोबत वाचनीय अशा
पन्नास पुस्तकांची यादीही आहे.
एखाद्या पुस्तकातील
सौंदर्याचा आस्वाद कसा घेता येतो ;
ही दृष्टी कुमारवयातील वाचकांना मिळावी
हा या पुस्तकाचा हेतू !

पुस्तक परिचय
छात्र प्रबोधन प्रकाशन, पुणे
किंमत ₹ ५०

jpprakashane.org या संकेतस्थळावर उपलब्ध

वाचलेच पाहिजे असे काही

भाग - २

(निवडक कथा - काढंबरी यांचा परिचय)

संपादन

जयश्री काटीकर

छात्र प्रबोधन

ज्ञान प्रबोधिनी

७१०, सदाशिव पेठ, पुणे - 411 030

www.chhatraprabodhan.org

‘वाचलेच पाहिजे असे काही’ भाग – २

(‘वाचलेच पाहिजे असे काही’ या ‘छात्र प्रबोधन’मधील सदरात प्रकाशित झालेल्या निवडक कथा- कादंबरीपर पुस्तक-परिचयांचा संग्रह)

❖ प्रकाशक व मुद्रक

प्रा. महेन्द्र सेठिया

संपादक, ‘छात्र प्रबोधन’,

ज्ञान प्रबोधिनी, पुणे ४११०३० फैक्ट (०२०) २४२०७ १७४/१७५

email - chhatraprabodhan@jnanaprabodhini.org

❖ अक्षरजुळणी

छात्र प्रबोधन

ज्ञान प्रबोधिनी, पुणे

❖ मुख्यपृष्ठ

दीपाली पाटवदकर

❖ वितरण

छात्र प्रबोधन, ज्ञान प्रबोधिनी, पुणे ३०

ऑनलाइन खरेदीसाठी jpprakashane.org

❖ प्रथम आवृत्ती : राष्ट्रीय सौर पौष, शके १९३८, जानेवारी २०१७

पुनर्मुद्रण : राष्ट्रीय सौर माघ, शके १९४५, फेब्रुवारी २०२४

◎ स्वामित्व प्रकाशकाच्या स्वाधीन

❖ किंमत

₹ ५०

'Vachlech Pahije Ase Kahi'

(Reviews of some selected books in Marathi Literature)

(छात्र प्रबोधन मासिकात १९९१ ते २०१३ या कालावधीत प्रसिद्ध झालेले पुस्तक-परिचय या पुस्तकात पुनर्मुद्रित केले आहेत.)

प्रस्तावना

अनुभवसंपन्न, ज्ञानसंपन्न होण्यासाठी माणसान सतत ‘वाचत’ राहिलं पाहिजे. आता पूर्वीची परिस्थिती बदलली. पुस्तकं online मुद्दा उपलब्ध होऊ लागली. टी. व्ही., मोबाईल, सोशल साईट्स यांच्या गदारोळातही वाचनाचे स्रोत भरपूर प्रमाणात आज उपलब्ध आहेत. त्याचाही फायदा आपण करून घ्यायला हवा. वाचनाला पर्याय नाही, हे खरेच! पण आताच्या माहिती तंत्रज्ञानाच्या आणि विशेषतः माहितीच्या विस्फोटाच्या परिस्थितीत नेमकं काय वाचावं, सक्स-अभिरुचीपूर्ण पुस्तकांची निवड करशी करावी, हे कळत नाही. त्यासाठीच ‘वाचलेच पाहिजे असे काही’ या पुस्तकांची रचना करण्यात आली.

‘छात्र प्रबोधन’च्या २५ वर्षांच्या वाटचालीत थोडी-थोडकी नाही तर जवळजवळ १००-१२५ पुस्तकांचा परिचय आपण मुलांना करून दिला, ही अर्थातच अभिमानास्पद गोष्ट! या पुस्तक परिचयांमध्येच काही नवीन पुस्तक परिचयांची भर घालून कुमारांसाठी प्रातिनिधिक ठरतील असे ‘वाचलेच पाहिजे’ या पुस्तकाचे तीन भाग करण्याचा मानस आहे. पहिल्या भागात प्रेरक अशा २५ चरित्र-आत्मचरित्रांचा समावेश आहे. दुसऱ्या भागात अनुभवविश्व समृद्ध करणाऱ्या अशा २५ कथा-काढंबन्यांचा परिचय असेल तर तिसरा भाग हा संकीर्ण स्वरूपाचा (ललित, प्रवासवर्णन, काव्यसंग्रह, वैचारिक इ. अनेक साहित्यप्रकारांचा) असेल.

‘वाचलेच पाहिजे...’ च्या या दुसऱ्या भागात तुम्हाला काही कथा-काढंबन्यांचा परिचय करून दिला आहे. मराठी साहित्यातल्या विस्तीर्ण पसरलेल्या कथा-काढंबन्यांच्या अवकाशातून २५ पुस्तकांची निवड करणं, ही खरंच तारेवरची कसरत होती. सामाजिक, ऐतिहासिक, चरित्रपर, ग्रामीण, प्रादेशिक, विनोदी, वैज्ञानिक असे वेगवेगळे निकष नक्की करून ही पुस्तकांची निवड केली आहे. मराठी साहित्याची ऐतिहासिक वाटचाल, पुस्तकांची शैली इ. मुद्रद्यांचा विचारही या निवडीमागे होताच. पण तरीही ही निवड परिपूर्ण नाही याचीही जाणीव मनात आहेच. त्यामुळे कुमारांनी जरूर वाचावीत अशा पन्नास पुस्तकांची यादीही यासोबत देत आहोत. त्यात अजूनही सतत भर पडत राहणारच, यात शंका नाही.

हे पुस्तक परिचय वाचताना कल्पना-वास्तवाच्या अद्भुत दुनियेत तुम्हाला शिरता येईल. वातावरणनिर्मिती, पात्र, घटना-प्रसंग, कथानक हे कथा-काढंबन्यांतले वेगवेगळे घटक शिवाय त्यातल्या विषयांचं वैविध्य, भाषिक सौंदर्य तुम्हाला अनुभवसंपन्न करून जाईल. एखादं कथाबीज फुलवताना लेखकाने त्यात किती अनोख्या रंगांची गुंफण केली आहे; हे बघण्यासाठी मात्र तुम्हाला ही पुस्तकं मुळातूनच वाचायला हवीत.

- जयश्री काटीकर

अनुक्रमणिका

१.	रासंगढांग	प्रभाकर पेंढारकर	५
२.	वनवास	प्रकाश संत	७
३.	डॅडी लाँगलेग्ज	अनु. सरोज देशपांडे	९
४.	वामन परत न आला	जयंत नारळीकर	११
५.	बोक्या सातबंडे	दिलीप प्रभावळकर	१३
६.	द ब्रेडविनर	अनु. अपर्णा वेलणकर	१५
७.	मृत्युंजय	शिवाजी सावंत	१७
८.	हृददपार	श्री. ना. पेंडसे	१९
९.	सुदाम्याचे पोहे	श्री. कृ. कोलहटकर	२१
१०.	उपेक्षितांचे अंतरंग	श्री. म. माटे	२३
११.	चौधीजणी	अनु. शांता शेळके	२५
१२.	आम्ही भगीरथाचे पुत्र	गो. नी. दांडेकर	२७
१३.	नेगल	विलास मनोहर	२९
१४.	सृष्टीत... गोष्टीत	अनिल अवचट	३१
१५.	मिरासदारी	द. मा. मिरासदार	३३
१६.	वालांग	ले. कर्नल श्याम चव्हाण	३५
१७.	पोरवय	अनु. पु. ल. देशपांडे	३७
१८.	फकिरा	अण्णाभाऊ साठे	३९
१९.	बहर	संपा. शैलजा देशमुख	४१
२०.	माणदेशी माणसं	व्यंकटेश माडगूळकर	४३
२१.	यंत्रमानव	संपा. सुबोध जावडेकर, अ. पां. देशपांडे	४५
२२.	क्षिप्रा	शरच्चंद्र मुक्तिबोध	४७
२३.	सत्तर दिवस	अनु. रवींद्र गुर्जर	४९
२४.	आनंदी गोपाळ	श्री. ज. जोशी	५१
२५.	इन्कलाब	मृणालिनी जोशी	५३